

KIRCHENPORTRAITS

CHURCH PORTRAITS | KOSTELNÍ PORTRÉTY

der ev.-luth. Kirchgemeinde Flöha-Niederwiesa
of the Prot.-Luth. parish of Flöha-Niederwiesa | ev.-lut. farnosti Flöha-Niederwiesa

HERZLICH WILLKOMMEN!

A WARM WELCOME! SRDEČNĚ VÍTEJTE!

„Das schlagende Herz einer
lebendigen Gemeinde ist der
Gottesdienst.

Und die feste Mitte, von der alles
Leben ausgeht und wohin sich alles
wieder sammelt, ist das Gotteshaus.“

Johannes Freyer (1951-1954 Pfarrer in Falkenau)

„The beating heart of a living
congregation is the church service.
And the solid centre from which all life
emanates and to which everything
gathers again is the place of worship.“

Johannes Freyer (1951-1954 pastor in Falkenau)

„Tlukoucím srdcem živého
sboru je bohoslužba.
A pevným středem, z něhož vychází
veškerý život a k němuž se vše opět
shromažďuje, je místo bohoslužby.“

Johannes Freyer (1951-1954 farář ve Falkenau)

Der idyllische Ort Falkenau liegt in einem Talkessel nordöstlich von Chemnitz. Durch Falkenau führen die Deutschland-Radroute, der Sächsische Jakobsweg an der Frankenstraße und der Flöhatalradweg.

Ein Wahrzeichen von Falkenau ist die unter schwierigen Bedingungen erbaute evangelische Kirche, die 1955 geweiht wurde. Sie steht unter Denkmalschutz und ist eines der wenigen in den 1950er Jahren in der DDR neu errichteten Gotteshäuser.

Über der Kirchentür ist weithin sichtbar das Sgraffito „Der Rufer“, eine in Ritztechnik ausgeführte Darstellung des alttestamentlichen Propheten Amos. Mit erhobenem Arm weist er auf die Glocken im Turm, die zum Gottesdienst rufen.

Rund 200 Menschen finden im Kirchenschiff Platz. Beim Betreten der Kirche fällt der Blick unweigerlich auf den Altar mit dem eindrucksvollen, schlichten Kruzifix, geschnitzt von der Greizer Künstlerin Elly-Viola Nahmmacher. Von ihr stammen

auch die kunstvollen Reliefs an der Kanzel. Sie gilt als eine der bedeutendsten deutschen Bildhauerinnen sakraler Kunst nach dem Zweiten Weltkrieg. Sie hinterließ rund 5.000 Werke an 120 Orten, darunter das fünf Meter hohe Christuskreuz in der Chemnitzer Kreuzkirche.

Gerhard Schiffner, Maler und Grafiker aus Meißen, schuf die Bilder an den Emporen mit Motiven aus dem Alten und Neuen Testament sowie die Deckenbemalung. Auch die Grafik „Der Rufer“ und das Sgraffito für eine Gedenkstätte neben der Falkenauer Kirche stammen von ihm.

Die Kirche in Falkenau zeichnet sich durch ihre funktionale Architektur aus.

Im Dachgeschoss probt der Posau-
nenchor. Im Obergeschoss befindet sich ein kleiner Mehrzweckraum mit einer gut ausgestatteten Küche. Der untere Gemeindesaal bietet Platz für ca. 90 Personen. Über dem Altar erstrahlen drei wertvolle Buntglasfenster aus vorreformatorischer Zeit. Die Fenster zwischen Kirchenschiff und Gemeindesaal sind herausnehmbar, so dass sich die Zahl der Sitzplätze auf 290 erhöht.

Unsere Kirche steht seit sieben Jahrzehnten in unserem Dorf Falkenau. Seit einigen Jahren gehört unsere Gemeinde zur Evangelisch-Lutherischen Kirchgemeinde Flöha-Niederwiesa.

Wir sind sehr dankbar für das lebendige Gemeindeleben in Falkenau, das sich u.a. im Ortsausschuss, im Frauenkreis, im Männerkreis,

im Seniorenkreis, im Gebetskreis, im Bibelkreis, in den Hauskreisen, im Flötenkreis, im Posaunenchor und in den Teams zur Gestaltung von Lobpreis- und Kindergottesdiensten und im regen Besuch der sonntäglichen Gottesdienste widerspiegelt. Konzerte, musikalische Lesungen und gemeinsame Veranstaltungen mit dem Heimatverein Falkenau e.V. erfreuen sich großer Beliebtheit.

Wir freuen uns über jeden, der in unsere Kirche kommt und laden Sie herzlich dazu ein.

CHURCH OF FALKENAU

The idyllic village of Falkenau lies in a valley basin to the north-east of Chemnitz. Several notable routes pass through Falkenau, including the Germany Cycle Route, the Saxon Way of St James along the Franconian Road, and the Flöha Valley Cycle Path.

One of Falkenau's landmarks is the Protestant church, which was built under difficult conditions and consecrated in 1955. It is a listed building and is one of the few churches newly constructed in the German Democratic Republic during the 1950s.

Above the church door, clearly visible from afar, is the sgraffito "The Caller"—a depiction of the Old Testament prophet Amos, created using the sgraffito scratching technique. With his arm raised, he points to the bells in the tower that call worshippers to the service.

The nave can accommodate around 200 people. Upon entering the church, one's gaze is immediately drawn to the altar with its strikingly simple crucifix, carved by the artist Elly-Viola Nahmmacher from Greiz. She also created the ornate reliefs on the pulpit. Nahmmacher is regarded as one of the most important German sculptors of sacred art in the post-war period. She left behind some 5,000 works at 120 different locations, including the five-metre-high Christ crucifix in the Church of the Holy Cross in Chemnitz.

Gerhard Schiffner, a painter and graphic artist from Meissen, created the paintings on the galleries with scenes from the Old and

New Testaments, as well as the ceiling decorations. His works also include the graphic "The Caller" and the sgraffito for a memorial site next to Falkenau's church.

The church in Falkenau is characterised by its functional architecture.

The brass band rehearses in the attic. On the upper floor, there is a small multipurpose room with a well-equipped kitchen. The lower parish hall offers space for around 90 people. Above the altar, three valuable stained glass windows from the pre-Reformation period shine brightly. The windows between the nave and the parish hall can be removed, increasing the seating capacity to 290.

Our church has stood in the village of Falkenau for seven decades. For several years now, our congregation has belonged to the Protestant-Lutheran Parish of Flöha-Niederwiesa. We are very grateful for the vibrant community life in Falkenau, which is reflected in many activities such as the local parish committee, the women's group, the men's group, the senior group, the prayer group, the Bible study group, house groups, the flute circle, the brass band, and the teams involved in organising praise and children's services, as well as in the lively attendance of the Sunday services. Concerts, musical readings and joint events with the local heritage association Falkenau e.V. are also very popular.

We warmly welcome everyone who comes to our church and cordially invite you to visit.

Idylické místo Falkenau se nachází v údolní kotlině severovýchodně od Chemnitzu. Falkenauem procházejí Německá cyklotrasa, Saská svatojakubská cesta po Francké stezce a cyklostezka Flöhatal.

Dominantou Falkenau je evangelický kostel, postavený za obtížných podmínek a vysvěcený v roce 1955. Kostel je chráněnou památkou a patří k mála nově postaveným sakrálním stavbám v bývalé NDR v 50. letech 20. století.

Nad vchodem do kostela je zdaleka viditelné sgraffito „Volající“ – zobrazení starozákonního proroka Ámose vyvedené rytou technikou. Se zdviženou paží ukazuje na zvony ve věži, které svolávají k bohoslužbě.

V loď kostela je místo pro přibližně 200 lidí. Při vstupu do kostela okamžitě upoutá pohled na oltář s působivým, jednoduchým krucifixem, který vyřezala greizská umělkyně Elly-Viola Nahmmacher. Ta je také autorkou uměleckých reliéfů na kazaletně. Je považována za jednu z nejvýznamnějších německých sochařek sakrálního umění po druhé světové válce. Zanechala po sobě přibližně 5 000 děl na 120 místech, mimo jiné pět metrů vysoký Kristův kříž v chemnitzkém kostele Kreuzkirche.

Gerhard Schiffner, malíř a grafik z Míšně, vytvořil obrazy na empore s motivy ze Starého a Nového zákona a také výmalbu stropu. Rovněž grafika „Volající“ a sgraffito pro pamětní místo vedle falkenauského kostela pochází z jeho dílny.

KOSTEL VE FALKENAU

Kostel ve Falkenau se vyznačuje funkční architekturou. V podkroví zkouší žesťový sbor. V horním patře se nachází malá multifunkční místnost s dobře vybavenou kuchyní. Spodní společenský sál pojme asi 90 osob. Nad oltářem září tři cenná vitrážová okna z předreformační doby. Okna mezi lodí a společenským sálem jsou vyjímatelná, takže se počet míst k sezení může zvýšit až na 290.

Náš kostel stojí již sedm desetiletí v naší vesnici Falkenau. Již několik let patří naše obec k evangelicko-luterské farnosti Flöha-Niederwiesa. Jsme velmi vděční za živý farní život ve Falkenau, který se odráží mimo jiné v místním výboru, ženském kruhu, mužském kruhu, seniorském kruhu, modlitební skupině, biblické skupině, domácích skupinách, flétnovém souboru, žesťovém sboru a týmech, které se podílejí na přípravě bohoslužeb chval a dětských bohoslužeb, stejně jako v hojně účasti na nedělních bohoslužbách. Koncerty, hudební čtení a společné akce s vlastivědným spolkem Falkenau e.V. jsou velmi oblíbené.

Těší nás každý, kdo do našeho kostela zavítá, a srdečně vás zveme.

Die Georgenkirche Flöha liegt direkt an der Bundesstraße 173 in Richtung Freiberg. Bereits um 1150 befand sich an dieser Stelle eine Kirche, deren Grundmauern bei einer umfassenden Kirchenrenovierung gefunden wurden. In ihrer heutigen Form besteht unsere Kirche seit ca. 1741. Die Georgenkirche umfasst drei Baustile: die Gotik – erkennbar an den Fenstern und dem Sternrippengewölbe im Altarraum, die Renaissance – erkennbar im Kirchenschiff und den Barock – erkennbar an der Kanzel.

Unser Rundgang beginnt dort, wo das christliche Leben beginnt: am Taufstein. Er besteht aus Flöhaer Porphyrt und stammt aus der Zeit um 1590. Am oberen Rand steht das Jesuswort „Lasset die Kindlein zu mir kommen“. Am Fuß des Taufsteins sind vier kleine Figuren zu sehen, die entweder Knappen oder Taufanwärter darstellen.

Weiter geht es zum Altar. Auf halber Höhe befindet sich in einer Seitennische eine Pieta, eine Darstellung der trauernden Mutter Maria, jedoch ohne Corpus. Diese Statue wurde während der

Restaurierungsarbeiten auf dem Dachboden der Kirche gefunden.

Unser Altar ist eine Besonderheit: ein typisch katholischer Altar in einer evangelischen Kirche. Er hat den Bildersturm der Reformation überlebt und präsentiert sich heute als Flügelaltar. Ganz unten in der Predella finden wir die vierzehn Nothelfer. Unter ihnen ist auch der heilige Georg, der uns noch zweimal auf dem Altar begegnen wird. Darüber befindet sich ein Mittelbild mit je einem Flügel links und rechts, daher der Name Flügelaltar. Der linke Flügel zeigt Anna Selbdritt, die Mutter Marias. Sie hält ihre Tochter und ihr Enkelkind (Jesus) auf dem Arm. Im Mittelteil (rechts von Maria) sehen wir zum zweiten Mal den heiligen Georg, nach dem die Kirche benannt ist. In der Mitte finden wir Maria. Sie steht als Himmelskönigin auf der Mondsichel. Links von Maria sehen wir den heiligen Martin und zu seinen Füßen den

Bettler, mit dem er seinen Mantel geteilt hat. Den rechten Flügel schmückt entweder der heilige Wolfgang, der oft mit einem Kirchenmodell im Arm dargestellt wird, oder ein Bischof aus der Entstehungszeit des Altars. In der Advents- und Passionszeit ist der Altar geschlossen. Auf der Rückseite der Flügel ist Johannes der Täufer dargestellt. Er trägt ein Lamm auf dem Arm und zeigt mit einem überlangen Zeigefinger auf Jesus. Auf der anderen Flügelrückseite ist Maria Magdalena zu sehen.

Im Gesprenge des Altars sehen wir in der Mitte zum dritten Mal den heiligen Georg, diesmal hoch zu Ross. Links und rechts von ihm stehen die Heiligen Hieronymus und Laurentius. Der Altar wurde um 1490 von einem unbekannten Meister geschaffen, der auch den Altar der Ebersdorfer Stiftskirche schuf.

Auf halbem Weg zur Kanzel befindet sich der Torso einer

Jesusstatue, die nicht zur gegenüberliegenden Pieta gehört, da Jesus hier noch die Dornenkrone trägt. Das Alter der beiden Figuren ist nicht bekannt.

Unsere Kanzel ist im typischen Barockstil gehalten. Sie stammt aus dem Jahr 1676, wie eine Inschrift am Geländer der Kanzeltreppe verrät. Den Kanzelkorb zieren die vier Evangelisten Matthäus mit einem kleinen Engel an seiner Seite, Markus mit einem Löwen, Lukas mit einem Stier und Johannes mit einem Adler. Die Figuren daneben stellen Jesus dar.

Schließlich kommen wir zur Orgel. Sie steht auf der ersten Empore gegenüber dem Altar. Es handelt sich um eine Bärmig-Orgel aus dem Jahr 1873 mit über 1300 Pfeifen, von denen die kleinste nur wenige Millimeter und die größte über fünf Meter lang ist. Auf zwei Manualen und Pedal lassen sich mit zwanzig Registern zahlreiche Klangkombinationen erzeugen.

ST GEORGE'S CHURCH IN FLÖHA

St George's Church in Flöha is located directly on the federal road B173 heading towards Freiberg. As early as around 1150, there was already a church on this site; its foundations were uncovered during extensive renovation work. In its current form, our church dates back to around 1741. St George's Church features three architectural styles: Gothic—visible in the windows and the star-ribbed vaulting of the chancel, Renaissance—evident in the nave, and Baroque—most prominently seen in the pulpit.

Our tour begins where Christian life itself begins: at the baptismal font. It is made of Flöha porphyry and dates from around 1590. Along the upper rim runs the biblical phrase spoken by Jesus: "Let the little children come to me." At the base of the font, four small figures are visible, possibly representing miners or baptismal candidates.

Next, we move on to the altar. Halfway up, in a side niche, stands a Pietà—a depiction of the grieving Mother Mary, although without the body of Christ. This statue was discovered in the church attic during restoration works.

Our altar is quite a rarity: a typically Catholic altar in a Protestant church. It survived the iconoclasm of the Reformation and is now presented as a winged altarpiece. At the very bottom, in the predella, we see the Fourteen Holy Helpers. Among them is St George, who appears twice more on the altar. Above this is the central image with a wing on either side, giving the piece its name: winged altar. The left wing shows St Anne with the Virgin Mary and the Christ Child—a motif known as "Anna Selbdritt." In the centre section (to the right of Mary), we see St George once

again, the church's namesake. At the heart of the altar stands Mary as Queen of Heaven, upon the crescent moon. To the left of her is St Martin, sharing his cloak with a beggar at his feet. The right wing features either St Wolfgang, often shown holding a model of a church, or a bishop from the altar's period.

During Advent and Passiontide, the altar is closed. On the reverse of the wings, John the Baptist is depicted, holding a lamb and pointing to Jesus with an exaggeratedly long index finger. The reverse of the other wing shows Mary Magdalene.

At the top of the altar, in the pinnacle section, we see St George for the third time, this time on horseback. Flanking him are Saints Jerome and Lawrence. The altar was created around 1490 by an unknown master, who also crafted the altar of the collegiate church in Ebersdorf.

Halfway to the pulpit stands the torso of a Jesus statue, which does not belong to the Pietà opposite, as Jesus here is still wearing the crown of thorns. The age of both figures remains unknown.

Our pulpit is a fine example of the Baroque style. It dates from 1676, as indicated by an inscription on the pulpit staircase railing. The pulpit canopy is adorned with the four evangelists: Matthew with a small angel, Mark with a lion, Luke with an ox, and John with an eagle. The figures beside them represent Jesus.

Finally, we arrive at the organ, located on the first gallery opposite the altar. It is a Böhmig organ from 1873, with over 1,300 pipes—the smallest just a few millimetres long, the largest over five metres. With twenty stops across two manuals and a pedalboard, it offers a wide variety of tonal combinations.

KOSTEL SVATÉHO JIŘÍ VE FLÖHU

Kostel svatého Jiří ve Flöhu se nachází přímo na silnici B173 ve směru na Freiberg. Na tomto místě stál kostel již kolem roku 1150, jehož základové zdi byly nalezeny při rozsáhlé rekonstrukci kostela. Náš kostel existuje v současné podobě přibližně od roku 1741. Kostel svatého Jiří zahrnuje tři architektonické slohy: gotický – poznáme ho podle oken a hvězdicové žebrové klenby v kněžišti, renesanční – poznáme ho v lodi a barokní – poznáme ho podle kazatelny.

Naše prohlídka začíná tam, kde začíná křesťanský život: u křtitelnice. Je zhotovena z porfyru Flöhu a pochází z doby kolem roku 1590, na jejím vrcholu jsou Ježíšova slova „Nechte děti přijít ke mně“. U paty křtitelnice jsou čtyři malé postavy znázorňující buď horníky, nebo kandidáty křtu.

Pokračujte k oltáři. V polovině oltáře se v bočním výklenku nachází Pietta, vyobrazení truchlící Matky Marie, avšak bez těla. Tato socha byla nalezena na půdě kostela při restaurátorských pracích.

Náš oltář je zvláštností: typický katolický oltář v protestantském kostele. Přežil obrazoborectví reformace a dnes se prezentuje jako křídlový oltář. Ve spodní části predely najdeme čtrnáct svatých pomocníků. Mezi nimi je i svatý Jiří, s nímž se na oltáři setkáme ještě dvakrát. Nad ním je centrální obraz s jedním křídlem vlevo a jedním vpravo, odtud název okřídlený oltář. Na levém křídle je zobrazena Anna Samotřetí, matka Marie. V náručí drží svou dceru a vnuka (Ježíše). Ve střední části (napravo od Marie) vidíme podruhé svatého Jiřího, po němž je kostel pojmenován. Uprostřed najdeme Marii. Stojí na půlměsíci jako Královna nebes. Nalevo od Marie vidíme svatého Martina a u jeho nohou žebračka, s nímž se rozdělil

o svůj plášť. Pravé křídlo zdobí buď svatý Wolfgang, který je často zobrazován s modelem kostela, nebo biskup z doby, kdy oltář vznikl. Během adventu a pašijí je oltář uzavřen. Na zadní straně křidel je vyobrazen Jan Křtitel. V náručí nese beránka a přehnaně dlouhým ukazovákem ukazuje na Ježíše. Na zadní straně druhého křídla je zobrazena Marie Magdaléna.

Ve středu oltářního obrazu vidíme potřetí svatého Jiří, tentokrát na koni. Po jeho levici a pravici jsou svatý Jeroným a svatý Vavřinec. Oltář byl vytvořen kolem roku 1490 neznámým mistrem, který vytvořil také oltář kolegiálního kostela v Ebersdorfu.

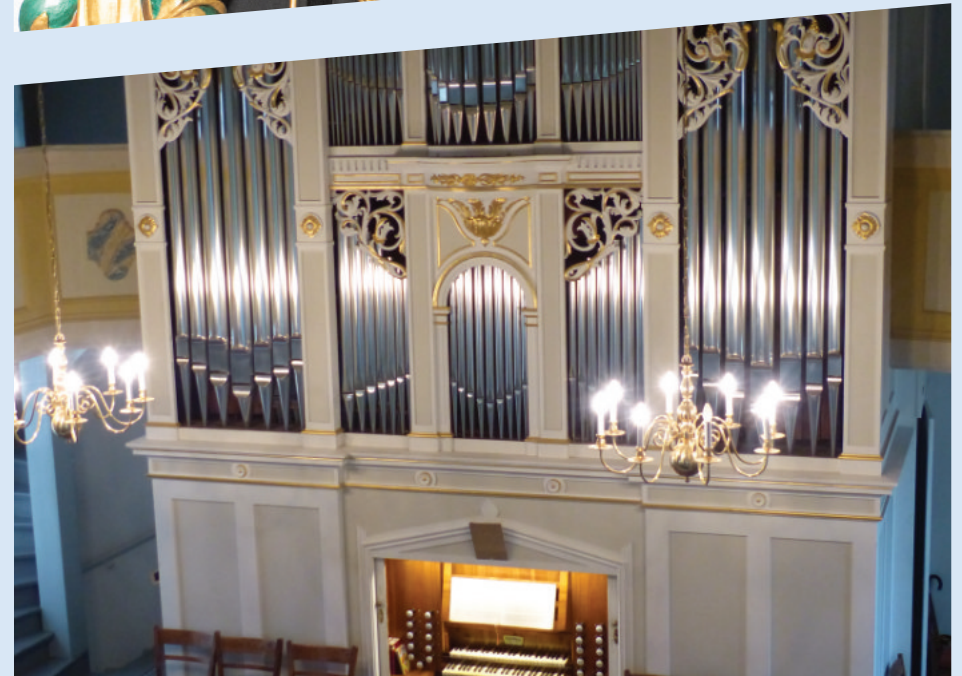
V polovině kazatelny se nachází torzo sochy Ježíše, které nepatří k protější Pietě, protože Ježíš zde má ještě trnovou korunu. Stáří obou postav není známo.

Naše kazatelna je v typickém barokním stylu. Pochází z roku 1676, jak prozrazuje nápis na zábradlí schodiště kazatelny. Kazatelnu zdobí čtyři evangelisté: Matouš s malým andělem po boku, Marek s lvem, Lukáš s býkem a Jan s orlem. Postavy vedle nich znázorňují Ježíše.

Nakonec přicházíme k varhanám. Nacházejí se na první galerii naproti oltáři. Jedná se o varhany Böhmig z roku 1873 s více než 1300 píšťalami, z nichž nejmenší měří jen několik milimetrů a největší přes pět metrů. Dvacet stupňů na dvou manuálech a pedálu umožňuje vytvářet četné zvukové kombinace.

GEORGENKIRCHE FLÖHA

ST GEORGE'S CHURCH IN FLÖHA
KOSTEL SVATÉHO JIŘÍ VE FLÖHU

Die Auferstehungskirche in Flöha-Plaue liegt außerhalb der Stadt auf dem Waldfriedhof. Sie wurde als Gottesackerkapelle vom Fabrikbesitzer Ernst Stephan Clauß gestiftet und am 5. Juli 1909 eingeweiht.

Ab 1928 fanden in der Friedhofs-kapelle regelmäßig Gottesdienste statt. Seit 1952 bildeten die Christen aus Flöha-Plaue und Bernsdorf eine eigenständige Kirchgemeinde. Zentrum des Gemeindelebens war die Auferstehungskirche.

Am 16. Januar 1980 brannte die Kirche bis auf die Umfassungsmauern nieder. Bereits einen Monat später wurde der Wiederaufbau der Kirche beschlossen. Unter den schwierigen Bedingungen der Mangelwirtschaft in der DDR dauerte der Wiederaufbau zehn Jahre. Am 3. Juni 1990 fand schließlich die Einweihung der wieder aufgebauten Kirche statt.

1994 erhielt die Kirche erstmals wieder eine kleine Orgel. Dreißig Jahre lang versah sie treu ihren Dienst bei Gottesdiensten und

Trauerfeiern. Seit dieser Zeit hat sich auch eine kleine Sommerkonzertreihe in der Kirche etabliert, die alljährlich in den Monaten Mai bis September stattfindet.

Seit 2005 läutet auf dem Waldfriedhof wieder eine Glocke. Sie wurde von der Glockengießerei Rudolf Perner in Passau gegossen. In den Jahren 2007 und 2008 wurde die Kirche umfassend renoviert. Im Jahr 2025 erhielt die Auferstehungskirche eine neue Truhenorgel der Firma Vogtländischer Orgelbau Thomas Wolf mit fünf Registern.

Heute gehört die Auferstehungskirche zur Evangelisch-Lutherischen Kirchgemeinde Flöha-Niederwiesa. Sie lädt alle Friedhofsbesucher zur Stille und Besinnung ein, hier finden Trauerfeiern und Gottesdienste statt, hier erklingen Konzerte. Im Anbau der Kirche befindet sich einer der Jugendtreffs der Kirchgemeinde.

CHURCH OF THE RESURRECTION IN FLÖHA-PLAUE

The Church of the Resurrection in Flöha-Plaue is located outside the town, in the forest cemetery (Waldfriedhof). It was donated as a cemetery chapel by factory owner Ernst Stephan Clauß and was consecrated on 5 July 1909.

From 1928 onwards, regular church services were held in the cemetery chapel. In 1952, the Christians of Flöha-Plaue and Bernsdorf formed an independent parish, with the Church of the Resurrection at the heart of its community life.

On 16 January 1980, the church burned down completely, leaving only the outer walls standing. Just one month later, the decision was made to rebuild the church. Under the difficult conditions of the East German command economy, reconstruction took ten years. The newly rebuilt church was finally consecrated on 3 June 1990.

In 1994, the church once again received a small organ, which faithfully served services and funeral ceremonies for thirty years. Since then, a small summer

concert series has also been established at the church, taking place annually from May to September.

Since 2005, a bell once again rings out across the forest cemetery. It was cast by the Perner bell foundry in Passau. In 2007 and 2008, the church underwent extensive renovation. In 2025, the Church of the Resurrection received a new chest organ with five stops, built by Vogtländischer Orgelbau Thomas Wolf.

Today, the Church of the Resurrection is part of the Protestant-Lutheran Parish of Flöha-Niederwiesa. It invites all cemetery visitors to pause in silence and reflection. Funeral services and worship take place here, and concerts are held in its serene setting. One of the parish's youth groups is also located in the church's annex.

KOSTEL VZKŘÍŠENÍ VE FLÖHA-PLAUE

Kostel Vzkříšení ve Flöha-Plaue se nachází mimo město na lesním hřbitově. Byl darován továrníkem Ernstem Stephanem Claußem jako hřbitovní kaple a slavnostně vysvěcen 5. července 1909.

Od roku 1928 se v této hřbitovní kapli pravidelně konaly bohoslužby. Od roku 1952 tvořili křesťané z Flöha-Plaue a Bernsdorfu samostatnou farnost. Centrem farního života se stal kostel Vzkříšení.

Dne 16. ledna 1980 kostel zcela vyhořel, zůstaly jen obvodové zdi. Již o měsíc později bylo rozhodnuto o jeho znovuvybudování. Za obtížných podmínek hospodářské nouze v tehdejší NDR trvala obnova kostela deset let. Slavnostní znovuvysvěcení proběhlo 3. června 1990.

V roce 1994 získal kostel opět malé varhany, které po třicet let věrně sloužily při bohoslužbách a pohřebních obřadech. Od té doby se v kostele ustálil i malý letní koncertní cyklus, který se každoročně koná od května do září.

Od roku 2005 opět zní na lesním hřbitově zvon. Byl ulit v pasovské zvonařské dílně Rudolf Perner. V letech 2007 a 2008 prošel kostel rozsáhlou rekonstrukcí. V roce 2025 obdržel kostel Vzkříšení nové truhlové varhany od firmy Vogtländischer Orgelbau Thomas Wolf s pěti rejstříky.

Dnes kostel Vzkříšení patří k evangelicko-luterské farnosti Flöha-Niederwiesa. Všichni návštěvníci hřbitova jsou zváni k tichému rozjímání. V kostele se konají pohřební obřady i bohoslužby, zní zde koncerty. V přístavbě kostela se nachází jedno z mládežnických center farnosti.

AUFERSTEHUNGSKIRCHE FLÖHA-PLAUE

CHURCH OF THE RESURRECTION IN FLÖHA-PLAUE KOSTEL VZKŘÍŠENÍ VE FLÖHA-PLAUE

Herzlich willkommen in der Kirche von Niederwiesa. Der neoromanische Kirchenbau aus dem Ende des 19. Jahrhunderts lädt nicht nur im Rahmen des Kulturhauptstadtjahres in Chemnitz zur Einkehr und der Besinnung ein. Nehmen Sie sich Zeit zum Innehalten, wenn Sie mögen auch zum Gebet und lassen Sie sich von der besonderen Atmosphäre unserer Kirche einfangen.

Die Geschichte unserer Kirche reicht bis ins 14. Jahrhundert zurück. 1346 wurde in der Meißner Bistumsmatrikel erstmals eine Kirche in Niederwiesa urkundlich erwähnt. Im Jahre 1897 wurde die Vorgängerkirche abgerissen, um Platz für einen Kirchenneubau an gleicher Stelle zu schaffen. Bereits ein Jahr später, im September 1898, erfolgte die feierliche Weihe der neuen Kirche. Der 2010 nach historischem Vorbild des Professors für Ornamentik, Otto Gussmann (geb. 1869 in Dresden), wunderbar restaurierte Kirchenraum und die Bedeutung als größte Kirche unserer Gesamtgemeinde sprechen für sich.

Im Jahr 2006 konnte sich unsere Kirchgemeinde den Traum von einem neuen Glockengeläut

erfüllen. Zwei neue in Passau gegossene Bronzeglocken ergänzen die noch original verbliebene kleine Glocke. Die im Zweiten Weltkrieg für Rüstungszwecke demontierten Glocken wurden nach dem Krieg durch Stahlgussglocken ersetzt. Diese Glocken kann man vor dem Hauptportal unserer Kirche besichtigen.

Der Altar zeigt die Kreuzigungsgruppe mit Johannes und Maria am Fuße des Kreuzes. Er wurde aus französischem Kalkstein gefertigt und ist eine bildhauerische Meisterleistung. Die in der Apsis befindlichen Buntglasfenster stellen links Petrus, rechts Paulus und mittig den Weg des Lebens dar. Die großen Fenster über den Emporen zeigen die Reformatoren Martin Luther und Philipp Melanchthon. Auf den vier Pfeilern in den vier Ecken des quadratischen Kirchenschiffs befinden sich Reliefs der vier Evangelisten Matthäus, Markus, Lukas und Johannes, jeweils mit einem charakteristischen Bibelspruch ergänzt. Der gesamte Innenraum ist durch eine sogenannte

freitragende Decke überspannt. Dadurch konnte auf unterstützende Pfeiler verzichtet werden. Das ist eine einzigartige und nur selten angewandte Meisterleistung des Zimmermannshandwerks damaliger Zeit. In dieser durch Kassetten gegliederten Decke sind bildliche Darstellungen der Evangelisten mit ihren Attributen in Form eines Menschen, eines Löwen, eines Stiers sowie eines Adlers zu sehen.

Die Orgel dieser Kirche wurde 1898 vom Orgelbauer Urban Kreuzbach aus Borna erbaut. Sie umfasste ursprünglich 18 Stimmen auf zwei Manualen und Pedal. Die pneumatische Traktur der Orgel war sehr störanfällig und bereitete den Organisten immer wieder große Sorgen. Daran änderte auch ein größerer Umbau mit der Erweiterung um ein drittes Manual durch die Firma Jehmlich-Organbau im Jahre 1933 nichts. Der heute noch erhaltene Orgelprospekt wurde 1898 von R. Louis Langer aus Niederwiesa gestiftet. Wegen anhaltender Störungen und nach verschiedenen

„Rettungsversuchen“ wurde die Orgel schließlich 1990 außer Dienst genommen und durch eine Digitalorgel der Firma Johannes ersetzt. Durch einen Blitzeinschlag im Jahr 1998 musste diese erneuert werden. Seitdem dient eine Digitalorgel der Firma Ahlborn als Interimsinstrument. Das sächsische Landeskirchenamt weist in einem Schreiben von 2008 darauf hin, dass dies keine Dauerlösung sein kann und empfahl den Neubau einer Pfeifenorgel. Ob sich diese Vision verwirklichen lässt, bleibt abzuwarten.

Die Niederwiesaer Gemeindeglieder treffen sich regelmäßig zu Gottesdiensten, Gemeindeveranstaltungen und in verschiedenen Gemeindekreisen. Ein aus zehn engagierten Gemeindegliedern bestehender Ortsausschuss kümmert sich zusammen mit vielen ehrenamtlichen Helferinnen und Helfern um ein lebendiges Gemeindeleben. Alljährlicher Höhepunkt ist das Kirchweihfest zusammen mit traditioneller Kirmes im September. Die gute Akustik und die über 500 Sitzplätze bieten sich besonders zu Konzerten, gesamtgemeindlichen Gottesdiensten (z.B. Reformationsfest) oder Veranstaltungen mit großem Platzbedarf an.

CHURCH OF NIEDERWIESA

Welcome to the Church of Niederwiesa. This Neo-Romanesque church, built at the end of the 19th century, invites you to pause and reflect—not only during Chemnitz's year as European Capital of Culture. Take a moment to stop, perhaps to pray if you wish, and allow yourself to be moved by the special atmosphere of our church.

The history of our church dates back to the 14th century. In 1346, a church in Niederwiesa was first documented in the Meissen diocesan register. In 1897, the previous church building was demolished to make room for a new church on the same site. Just one year later, in September 1898, the new church was solemnly consecrated. The church interior, beautifully restored in 2010 following the historical design of Professor Otto Gussmann (born 1869 in Dresden), and its status as the largest church in our parish community, speak for themselves.

In 2006, our congregation was able to realise its dream of a new set of bells. Two new bronze bells cast in Passau now complement the still-original small bell. The bells dismantled during the Second World War for armament purposes were replaced by cast steel bells after the war. These can now be viewed in front of the church's main entrance.

The altar depicts the Crucifixion scene with John and Mary at the foot of the cross. It is made from French limestone and is a masterpiece of sculpture. The stained glass windows in the apse portray Peter on the left, Paul on the right, and in the centre, the path of life. The large windows above the galleries depict the Reformers Martin Luther and Philipp Melancthon. On the four pillars at the corners of the square-shaped nave are reliefs of the four Evangelists—Matthew, Mark, Luke, and John—each accompanied by a characteristic Bible verse.

The entire interior is spanned by a so-called self-supporting ceiling. This design made it possible to dispense with supporting columns. It is a unique and rarely used masterpiece of carpentry from its time. The coffered ceiling contains images of the Evangelists with their traditional symbols: a man, a lion, an ox, and an eagle.

The church organ was built in 1898 by organ builder Urban Kreuzbach from Borna. Originally, it had 18 stops on two manuals and a pedal. The pneumatic action was very prone to malfunction and often caused great concern for organists. Even a major modification in 1933 by Jehmlich Orgelbau, which added a third manual, did not resolve the issues. The organ's facade, still preserved today, was donated in 1898 by R. Louis Langer from Niederwiesa. Due to persistent faults and after several "rescue attempts", the organ was taken out of service in 1990 and replaced by a digital organ from Johannus. After a lightning strike in 1998, this was replaced with a digital organ by Ahlborn, which has since served as a temporary instrument. In a 2008 letter, the Saxon Church Authority emphasised that this is not a permanent solution and recommended the construction of a new pipe organ. Whether this vision will become a reality remains to be seen.

The congregation of Niederwiesa regularly gathers for church services, parish events, and various church groups. A local committee of ten dedicated members, along with many volunteers, helps ensure a vibrant community life. The annual highlight is the church dedication festival held in September, which coincides with the traditional fair. With excellent acoustics and over 500 seats, the church is especially well-suited for concerts, services involving the entire parish (such as Reformation Day), and events requiring significant space.

KOSTEL V NIEDERWIESE

Srdečně vítajte v kostele v Niederwiese. Tento novorománský kostel z konce 19. století zve k zastavení a rozjímání – nejen v rámci roku, kdy je Chemnitz Evropským hlavním městem kultury. Udělejte si chvíli na ztišení, případně i na modlitbu, a nechte se unést zvláštní atmosférou našeho kostela.

Historie našeho kostela sahá až do 14. století. V roce 1346 je v diecézním rejstříku míšeňské diecéze poprvé písemně zmíněn kostel v Niederwiese. V roce 1897 byl starý kostel zbourán, aby uvolnil místo pro novostavbu na stejném místě. Již o rok později, v září 1898, byl nový kostel slavnostně vysvěcen. Interiér kostela, který byl v roce 2010 nádherně restaurován podle historického návrhu profesora ornamentiky Otto Gussmanna (nar. 1869 v Drážďanech), a význam kostela jako největšího v celé naší farnosti, hovoří samy za sebe.

V roce 2006 si naše farnost splnila sen o novém zvonění. Dva nové bronzové zvony, odlévané v Pasově, doplňují malý zvon, který se zachoval v originále. Zvony, které byly během druhé světové války demontovány pro zbrojní účely, byly po válce nahrazeny ocelovými zvony. Tyto si můžete prohlédnout před hlavním vchodem do kostela.

Oltář zobrazuje skupinu ukřižování s Janem a Marií u paty kříže. Je vyroben z francouzského vápence a představuje mistrovské dílo sochařského umění. Vitráže v apsidě zobrazují vlevo Petra, vpravo Pavla a uprostřed cestu života. Velká okna nad empory znázorňují reformátory Martina Luthera a Philippa Melancthona. Na čtyřech pilířích v rozích čtvercové lodi se nacházejí reliéfy čtyř evangelistů – Matouše, Marka, Lukáše a Jana – doplněné charakteristickým biblickým veršem.

Celý interiér je překlenut takzvaným samonosným stropem. Díky tomu bylo

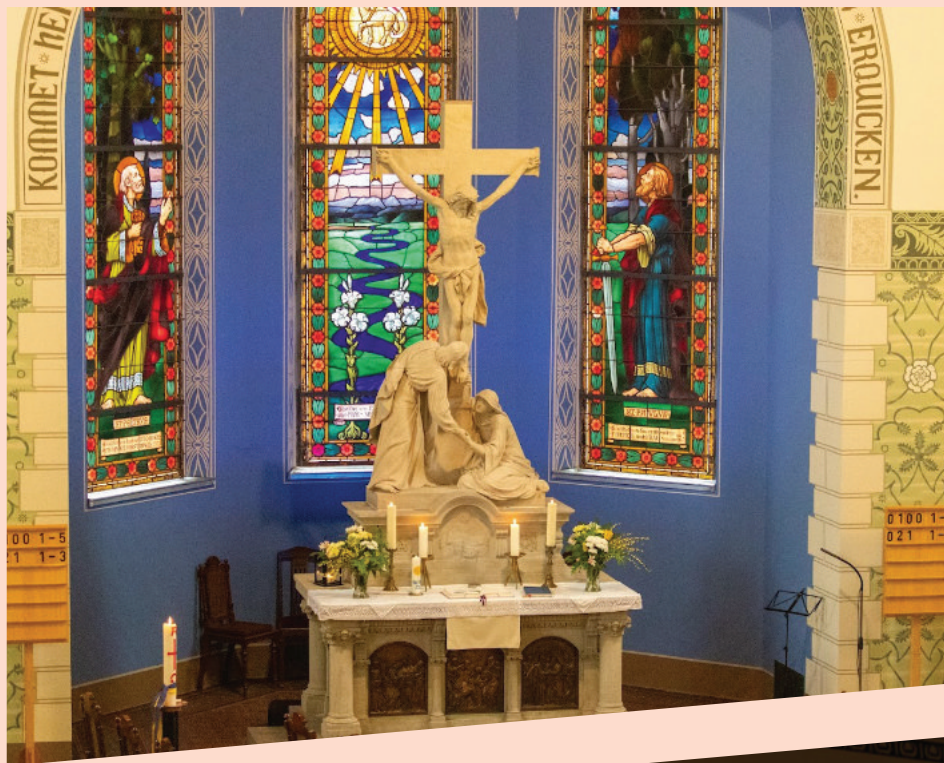
možné upustit od podpůrných sloupů. Jde o jedinečné a jen zřídka používané mistrovské dílo tesařského umění své doby. V kazetovém stropě jsou znázorněni evangelisté se svými tradičními symboly: člověk, lev, býk a orel.

Varhany tohoto kostela postavil v roce 1898 varhanář Urban Kreuzbach z města Borna. Původně měly 18 rejstříků na dvou manuálech a pedálu. Pneumatická traktura však byla velmi poruchová a opakovaně způsobovala varhaníkům starosti. Ani rozsáhlá přestavba v roce 1933 firmou Jehmlich, při níž byl přidán třetí manuál, na tom nic nezměnila. Dochovaný prospekt varhan byl v roce 1898 darován R. Louísem Langerem z Niederwiese. Kvůli přetrvávajícím poruchám a po několika „záchranných pokusech“ byly varhany v roce 1990 vyřazeny z provozu a nahrazeny digitálními varhanami firmy Johannus. Po zásahu blesku v roce 1998 musely být vyměněny – od té doby slouží jako prozatímní nástroj digitální varhany firmy Ahlborn. Saský církevní úřad ve svém dopise z roku 2008 uvedl, že toto není trvalé řešení, a doporučil stavbu nových píšťalových varhan. Zda se tato vize podaří uskutečnit, zůstává otázkou.

Farníci z Niederwiese se pravidelně scházejí ke bohoslužbám, farním akcím a v různých skupinách. Místní výbor složený z deseti angažovaných členů spolu s mnoha dobrovolníky pečuje o živý farní život. Každoročním vrcholem je slavnost posvěcení kostela, která se koná v září společně s tradiční poutí. Díky výborné akustice a více než 500 místům k sezení je kostel obzvláště vhodný pro koncerty, společné bohoslužby celé farnosti (např. Den reformace) nebo jiné akce s větší účastí.

KIRCHE NIEDERWIESA

CHURCH OF NIEDERWIESA KOSTEL V NIEDERWIESU

IMPRESSUM IMPRINT | TIRÁŽ

Redaktionsleitung: Ekkehard Hübler
Editorial management / Vedení redakce:

Fotos: Ekkehard Hübler, Johanna Hübler, Wolfgang Lau,
Photos / Fotky: Michael Lieberwirth

Texte: Ekkehard Hübler, Patricia Smolka, Peggy Philipp,
Texts / Texty: Reinhard Künzel, Tobias Mehner, Norbert Haase

Übersetzungen: Michael Lieberwirth, Tomaš Svoboda
Translations / Překlady:

Layout: Michael Lieberwirth
Layout / Rozložení:

Druck: Gemeindebrief Druckerei Groß Oesingen
Print / Tisk:

Internetseite der Kirchgemeinde: <https://ev.kirche-flöha-niederweisa.de>
Website of the parish / Web farnosti: